

قانون تجارت الکترونیکی ایران

تهیه شده توسط :

مرکز ملی شماره گذاری کالا و خدمات ایران
وابسته به مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی

قانون تجارت الکترونیکی

مقررات عمومی - تعاریف: امضای الکترونیکی / امضای دیجیتال / مراجع گواهی

باب اول - تجارت الکترونیکی - کلیات

مقررات عمومی

فصل اول - شمول قانون و قلمرو اجرا

فصل دوم - تعاریف

فصل سوم - تفسیر قانون

فصل چهارم - اعتبار قراردادهای خصوصی

فصل پنجم - اعتبار قانونی داده پیام و سند ارجاعی در داده پیام

- در شرایط قانونی داده پیام

فصل ششم - نوشته

فصل هفتم - امضاء

فصل هشتم - اصل

فصل نهم - پذیرش و ارزش اثباتی داده پیام

فصل دهم - نگهداری سابقه داده پیام

- مبادله داده پیام

فصل یازدهم - انعقاد و اعتبار قراردادها

فصل دوازدهم - شناسایی به وسیله طرفین داده پیام

فصل سیزدهم - انتساب داده پیام

فصل چهاردهم - تصدیق دریافتها

فصل پانزدهم - زمان و مکان ارسال و دریافت

باب دوم - تجارت الکترونیکی در محدوده‌های خاص

- حمل و نقل کالا

فصل اول - در قراردادهای حمل کالا

فصل دوم - اسناد حمل

قانون تجارت الکترونیکی امضای الکترونیکی / امضای دیجیتال - مراجع گواهی و مسئولیت‌ها

باب اول - تجارت الکترونیکی - کلیات

مقررات عمومی

فصل اول: قلمرو و شمول قانون

این قانون نسبت به همه اطلاعاتی که در قالب داده پیام ایجاد می‌شود جز در موارد زیر اعمال خواهد شد.

۱. اسناد مالکیت اموال غیرمنقول

۲. برات، فته طلب و چک

۳. تعهدات دولت جمهوری اسلامی ایران ناشی از توافق‌های بین‌المللی

فصل دوم - تعاریف

از نظر این قانون:

۴. «داده پیام»: هر نوع اطلاعاتی است که به وسایل الکترونیکی، نوری یا مشابه از قبیل تبادل داده الکترونیکی (EDI)، پست الکترونیکی، تلگرام، تلکس و فاکس، تولید، ارسال، دریافت و یا ذخیره می‌شود.

۵. «تبادل داده الکترونیکی»: جابه‌جایی معمولاً الکترونیکی اطلاعات ساختار یافته از یک کامپیوتر به کامپیوتر دیگر با استفاده از استانداردهای مورد توافق.

۶. «اصلساز»: شخص تولید کننده داده پیام است که بوسیله او یا برای او داده پیام ارسال و یا ذخیره می‌شود اما شامل شخصی که در خصوص داده پیام به عنوان واسطه عمل می‌کند نخواهد شد.

۷. «مخاطب»: شخصی است که اصلساز قصد دارد وی داده پیام را دریافت کند، اما شامل شخصی که در ارتباط با داده پیام به عنوان واسطه عمل می‌کند نخواهد شد.

۸. «واسطه»: شخصی است که برای دیگری عملیات ارسال، دریافت یا ذخیره، داده پیام یا سایر خدمات مرتبط با داده پیام را انجام می‌دهد.

۹. «سیستم اطلاعاتی»: سیستمی است برای تولید (اصلسازی)، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش داده پیام.

۱۰. «امضای الکترونیکی»: اطلاعات الکترونیکی که به یک پیام منضم شده است و برای شناسایی امضا کننده داده پیام مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۱. «امضای الکترونیکی برتر»: امضای الکترونیکی که بتوان با استفاده از روشهای امنیتی وثوق آن را با توجه به ماده ۴۵ این قانون تطبیق کرد.

۱۲. «امضا کننده»: شخصی است که امضای الکترونیکی را مستقیماً یا بوسیله دیگری مورد استفاده قرار می‌دهد.

۱۳. «رمز نگاری»: شاخه‌ای از ریاضیات کاربردی است که راجع به تغییر شکل پیام به وضعیتی غیرقابل درک و بازگشت مجدد آن به پیام اصلی گفتگو می‌کند.

۱۴. «رمز نگاری نامتقارن»: الگوریتم یا مجموعه‌ای از الگوریتم‌هایی که یک جفت کلید تولید می‌کند.

۱۵. «جفت کلید»: کلید خصوصی و کلید عمومی منطبق با آن در سیستم رمزنگاری نامتقارن که از طریق

- کلید عمومی می توان یک امضای دیجیتال را که با استفاده از کلید خصوصی ساخته شده مطابقت کرد.
۱۶. «کلید خصوصی»: یکی از دو کلیدی است که برای تولید امضای دیجیتال به کار می رود.
۱۷. «کلید عمومی»: یکی از دو کلیدی است که برای مطابقت امضای دیجیتال به کار می رود.
۱۸. «عمل خرد کردن»: فرآیند ریاضی مبتنی بر الگوریتمی که یک نسخه فشرده از داده پیام ایجاد می کند به نام «خلاصه پیام» یا اثر انگشت، که به آن «ارزش خرد» یا «نتیجه خرد» هم می گویند که با طول استاندارد ی به مراتب کمتر از اصل پیام بوجود می آید و ذاتاً نسبت به خود پیام منحصر به فرد است.
۱۹. «امضای دیجیتال»: تغییر شکل عددی پیام با استفاده از رمزنگاری نامتقارن به نحوی که دارنده داده پیام با استفاده از کلید عمومی بطور دقیق موارد ذیل ماده ۴۶ را تعیین می کند.
۲۰. در موارد زیر «امضای دیجیتال جعلی» است:
- الف) تولید امضای دیجیتال بدون مجوز دارنده اصلی کلید خصوصی
- ب) تولید امضای دیجیتال که پس از مطابقت با فهرست مستقر در مرجع گواهی معلوم شود چنین شخصی یا اصلاً وجود نداشته یا اینکه دارنده کلید خصوصی منطبق بانام دارنده کلید عمومی در مرجع گواهی نیست.
۲۱. «مرجع گواهی»: هر شخصی حقیقی یا حقوقی که به موجب این قانون صلاحیت صدور گواهی را دارا است.
۲۲. «گواهی هویت»: داده پیام یا سابقه ای که به وسیله یک مرجع گواهی برای تأیید هویت و یا خصوصیات ویژه ای از یک شخص حقیقی یا حقوقی دارنده جفت کلید صادر شده است و مشتمل بر این موارد خواهد بود:
- الف) هویت مرجع گواهی صادرکننده
- ب) نام یا هویت مشترک
- ج) اعلام کلید عمومی مشترک
- د) گواهی هویت باید به وسیله مرجع گواهی امضای دیجیتال شود.
۲۳. «مرجع گواهی برتر»: گواهی صادره برای حمایت از امضای الکترونیکی برتر.
۲۴. «اعلامیه گواهی»: یعنی اعلامیه ای که در آن مرجع گواهی حدود را به طور کلی یا به طور جزئی مشخص کرده است.
۲۵. «ارجاع سند در داده پیام»: یعنی در یک داده پیام به اطلاعاتی که در محل دیگری مستقر است عطف و تعیین کند که کدام سند جزو دیگری است و به چه قصدی این کار می شود.
۲۶. «مشترک»: شخصی است که :
- الف) در فهرست افراد موجود در مرجع گواهی است.
- ب) قبول کننده گواهی است.
- ج) دارنده یک کلید خصوصی است که با کلید عمومی مندرج در فهرست مرجع گواهی منطبق است.
۲۷. «لغو گواهی»: انقضای دائم اعتبار گواهی.
۲۸. «تعلیق گواهی»: انقضای موقت اعتبار گواهی.
۲۹. «مخزن»: سیستمی برای ذخیره و بازیافت گواهی و سایر اطلاعات مربوط به امضای دیجیتال.
۳۰. «مهر زمان»: انضمام تاریخ، ساعت و هویت شخص به داده پیام یا امضای دیجیتال.
۳۱. «سیستم مطمئن»: سخت افزار و نرم افزار کامپیوتری که :
- الف) به نحوی معقول در برابر سوء استفاده و نفوذ یابندگی ایمن است.

ب) سطح معقولی از قابلیت دسترسی، کارآیی ایمن و تصدی صحیح را دارا است.
ج) به نحوی معقول متناسب با اهمیت کاری که انجام می دهد پیکربندی و سازماندهی شده است.
تبصره - کمیته فن آوری امنیت سیستم های اطلاعاتی موظف است ظرف مدت ۶ ماه به طور دقیق و مشروح محک ها و معیارهای یک سیستم مطمئن سخت افزاری را با تعیین پارامترهای ریاضی و فنی تعیین کند.

۳۲. «گواهی معتبر» گواهی است که :

الف) مرجع گواهی رسمی آن را صادر کرده است.

ب) به وسیله مشترک موجود در فهرست مرجع گواهی قبول شده است.

ج) اعتبار گواهی لغویا تعلیق نشده است.

۳۳. «تطبیق دهی یک امضای دیجیتال» در ارتباط با امضای دیجیتال، پیام و کلید عمومی برای تعیین :

الف) یک امضای دیجیتال با استفاده از یک جفت کلید تولید شده است.

ب) هنگام تولید امضای دیجیتال پیام تغییر نکرده است.

۳۴. «نوشته» یا «مکتوب» شامل هر نوع دستخط، تایپ نوشته، چاپ شده، ذخیره الکترونیکی یا انتقال، یا هر روش ثبت اطلاعات یا استقرار ثبات در آن که به نحوی قابل درک و فهم برای انسان باشد.

فصل سوم - تفسیر قانون

ماده ۳۵. در تفسیر این قانون همیشه باید به خصوصیت بین المللی، ضرورت توسعه هماهنگی بین کشورها در کاربرد آن و رعایت قاعده حسن نیت توجه کرد.

ماده ۳۶. در مواقع سکوت و یا اجمال باید بر اساس اصول کلی و روح این قانون قضاوت شود.

فصل چهارم - اعتبار قراردادهای خصوصی

ماده ۳۷. در ارتباط با تولید، ارسال، دریافت، ذخیره و یا پردازش داده پیام ها طرفین می توانند بر خلاف مفاد باب سوم توافق کنند، مگر آن که مخالفت صریح قانون باشد.

ماده ۳۸. نفوذ قراردادهای خصوصی در باب دوم این قانون بلا اثر است.

فصل پنجم - اعتبار قانونی داده پیام و سند ارجاعی در داده پیام

ماده ۳۹. اعتبار و آثار قانونی و اجرایی داده پیام نباید صرفاً به این دلیل که داده پیام است انکار شود.

ماده ۴۰. هر گاه در داده پیام به اسناد یا اطلاعات دیگری عطف شود از نظر این قانون دارای اعتبار و آثار قانونی و اجرایی است مشروط بر این که موارد زیر رعایت شده باشد:

۱. مورد ارجاع بطور صریح در داده پیام معین شود.

۲. سند یا اطلاعاتی که در داده پیام به آنها ارجاع شده و طرف مقابل به آن تکیه می کند به طور دقیق روشن و مشخص باشد.

۳. سند یا اطلاعات ارجاع شده مورد قبول طرف باشد.

در شرایط قانونی داده پیام فصل ششم - نوشته

ماده ۴۱. هر گاه وجود یک نوشته از نظر قانون ضروری باشد، داده پیام در حکم نوشته است مشروط بر آن که اطلاعات مندرج در آن طوری در دسترس باشد که برای ارجاعات بعدی قابل استفاده باشد.

ماده ۴۲. لزوم یک نوشته ممکن است ناشی از تعهد و یا تابعی از اطلاعات نانوشته - مثل شهادت کتبی - باشد.

ماده ۴۳. موارد زیر از شمول این فصل خارج است:

۱. فروش موارد دارویی و پزشکی به مصرف کنندگان نهایی.
۲. اعلام، اخطار، هشدار و یا عبارات مشابهی که دستور خاصی برای استعمال کالا صادر می کند و یا از بکارگیری روش های خاصی به صورت فعل یا ترک فعل منع می کند.
۳. وجود معاهدات بین المللی که تشریفات خاص مکتوب را لازم الرعایه می داند از قبیل کنوانسیون تهیه قانون متحدالشکل برای چک مصوب ۱۹۳۱.

فصل هفتم - امضا

ماده ۴۴. هر گاه قانون لزوم ارائه امضاء و مهر را ضروری بداند داده پیام با رعایت شروط مواد آتی امضا و مهر شده محسوب می شود.

ماده ۴۵. یک داده پیام وقتی امضا شده محسوب می شود که از علامت یا روشی مطابق با اصول مستندسازی و یا فرآیند ایمن سازی در موارد زیر پیروی کرده باشد:

۱. نسبت به امضا کننده منحصر بفرد باشد.

۲. بتواند برای تشخیص هویت عینی امضا کننده داده پیام استفاده شود.

۳. به وسیله امضا کننده و یا تحت کنترل انحصاری وی تولید و به داده پیام منظم شده باشد.

۴. به نحوی تولید و متصل به داده پیام شده باشد که اگر تغییری در داده پیام حاصل شود به سرعت معلوم گردد.

تبصره - وزارت دادگستری موظف است با همکاری شورای عالی انفورماتیک کشور، وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری و مؤسسه پژوهشهای بازرگانی در خصوص آخرین دستاوردهای علمی مربوط به امنیت سیستم های اطلاعاتی تحقیق و با انتشار دستورالعمل های امنیتی بهترین روش های موجود را رواج دهد. این فعالیت ممکن است در مجموعه ای موسوم به «کمیته فن آوری امنیت سیستم های اطلاعات» تحت سرپرستی وزارت دادگستری انجام شود.

ماده ۴۶. در دو مورد زیر نمی توان داده پیامی را که امضای دیجیتال شده تکذیب کرد:

الف) مطابقت کلید عمومی با کلید خصوصی پس از تغییر شکل پیام به وسیله کلید خصوصی.

ب) در هنگام رمز نگاری هیچ تغییری در داده پیام به وجود نیامده باشد.

ماده ۴۷. هر گاه قانون لزوم ارائه امضا و مهر را ضروری نداند داده پیام معتبر است مشروط بر آن که با توجه به اوضاع و احوال از جمله توافق خصوصی بین طرفین از روشی متناسب با موضوع داده پیام استفاده شده باشد.

فصل هشتم - اصل

ماده ۴۸. هر گاه قانون مقرر کرده باشد که اطلاعات به صورت اصل ارائه یا نگهداری شود داده پیام اصل محسوب می شود مشروط بر این که موارد زیر رعایت شده باشد:

الف) اطمینان کامل از تمامیت اطلاعات، هنگامی که داده پیام برای اولین بار به صورت نهایی تولید شده است.

ب) هر گاه ضرورت ارائه اطلاعات به وجود آید امکان چنین کاری فراهم باشد.

ماده ۴۹. مفاد این فصل در مورد تعهدات و یا توابع اطلاعات غیر اصیل نیز اعمال می شود.

ماده ۵۰. در تأمین منظور ماده ۴۸، الف معیار تمامیت داده پیام حفظ کمال و عدم تغییر در آن است بنابراین اعمال ناشی از تصدی سیستم از قبیل ارسال، ذخیره یا نمایش اطلاعات که به طور معمول انجام می شود خدشه ای به تمامیت داده پیام وارد نمی کند.

ماده ۵۱. استاندار ایمنی با توجه به هدفی که از تولید اطلاعات منظور است و سایر اوضاع و احوال تعیین می شود.

فصل نهم - پذیرش و ارزش اثباتی داده پیام

ماده ۵۲. داده پیام در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد است و در هیچ محکمه یا اداره دولتی نمی توان بر اساس قواعد ادله موجود ارزش اثباتی داده پیام را صرفاً به دلیل شکل و قالب آن انکار کرد.

ماده ۵۳. داده پیام در مقام دعوی یا دفاع قابل استناد است و ارزش اثباتی داده پیام مشابه با اسناد موضوع کتاب دوم قانون مدنی از جلد سوم در ادله اثبات دعوی (مصوب ۱۳ مهر و ۱۸ آبان ۱۳۱۴) است.

ماده ۵۴. ارزش اثباتی داده پیام با توجه به شرایط ایمنی برای تولید، ذخیره و ارسال و نیز شرایط ایمنی که برای اطمینان از حفظ تمامیت داده پیام به کار گرفته شده و سایر عوامل مربوطه تعیین می شود.

فصل دهم - نگهداری سابقه داده پیام

ماده ۵۵ - هر گاه قانون لزوم ثبت و نگهداری اسناد معینی را بیان کرده باشد داده پیام ثبت و نگهداری شده محسوب می شود مشروط بر آن که این موارد رعایت شده باشد:

۱. اطلاعات مندرج در آن برای استفاده و ارجاعات بعدی در دسترس باشد.

۲. داده پیام در قالبی که تولید، ارسال یا دریافت شده نگهداری شود و یا قالبی که بتوان به طور دقیق اطلاعات تولید شده، ارسال شده و دریافت شده را ارائه کرد.

۳. اطلاعاتی نگهداری شود که سبب شناسایی اصل یا مقصد داده پیام و تاریخ و زمان ارسال و دریافت باشد.

ماده ۵۶. نگهداری اسناد سوابق و اطلاعات موضوع ماده ۵۵ نسبت به هر نوع اطلاعاتی که صرفاً قابل ارسال یا دریافت هستند نمی شود.

ماده ۵۷. هر شخص ثالثی اگر مطابق با شرایط اعلام شده در ماده ۵۵ اقدام به نگهداری و ثبت اطلاعات مربوط به داده پیام نماید از نظر این قانون آن اطلاعات مقرون به صحت است.

مبادله داده پیام

فصل یازدهم - انعقاد و اعتبار قراردادها

ماده ۵۸. در زمینه انعقاد قراردادها ایجاب و قبول می‌تواند از طریق داده پیام اعلام شود مگر آن که خلاف آن توافق شده باشد. هنگامی که از داده پیام برای انعقاد یک قرارداد استفاده شده است اعتبار و قابلیت اجرای آن نباید صرفاً به دلیل شکل و قالب آن انکار شود.

فصل دوازدهم - شناسایی به وسیله طرفین داده پیام

ماده ۵۹. اعلام اراده یا سایر عباراتی که در ارتباط بین اصلساز و مخاطب به وسیله داده پیام بیان می‌شود معتبر است و اعتبار یا قابلیت اجرای آن نباید صرفاً به دلیل شکل و قالب آن انکار شود.

فصل سیزدهم - انتساب داده پیام

ماده ۶۰. در موارد زیر داده پیام منسوب به اصلساز است:

۱. به وسیله خود اصلساز ارسال شده باشد.
۲. به وسیله شخصی ارسال شده باشد که از جانب اصلساز مجاز به این کار بوده است.
۳. به وسیله سیستم اطلاعاتی برنامه‌ریزی شده یا تصدی خودکار از جانب اصلساز ارسال شود.

ماده ۶۱. مخاطب حق دارد که فرض کند داده پیام به وسیله اصلساز ارسال شده و براساس این فرض عمل کند چنانچه:

۱. قبلاً به وسیله اصلساز روشی معرفی و یا توافق شده باشد که معلوم کند آیا داده پیام همان است که اصلساز ارسال کرده است.

۲. دریافت داده پیام به وسیله مخاطب نتیجه فعل یک شخص مرتبط با اصلساز یا قائم مقام وی باشد به نحوی که مخاطب به روش اصلساز دست یافته و ماهیت داده پیام را به عنوان اصیل دریابد.

ماده ۶۲. ماده فوق در این موارد اثری ندارد:

۱. در زمانی که مخاطب از اصلساز خطاری مبنی بر این که داده پیام از جانب اصلساز نیست دریافت کند و وقت معقولی برای اقدام داشته باشد.

۲. از لحظه‌ای که به نحو معقول یا براساس روش توافق شده مخاطب یقین کرده یا از ظاهر امور باید یقین می‌کرد که داده پیام از اصلساز منشأ نشده است.

ماده ۶۳. هنگامی که مخاطب می‌داند داده پیام از اصلساز منشأ شده و یا حق دارد که چنین فرضی کند نیز حق دارد که براساس این فرض عمل کند. اما اگر مخاطب بابتکارگیری مراقبت معقول و یا روشهای توافق شده قبلی می‌دانسته یا باید می‌دانسته که ارسال نتیجه اشتباه در داده پیام است نباید آن را دریافت شده تلقی کند.

ماده ۶۴. مخاطب حق دارد هر داده پیام را به عنوان یک داده پیام مجزا در نظر گرفته و براساس این فرض عمل کند، مگر آن که به نحو معقول یا روش توافق شده می‌دانسته یا باید می‌دانسته که آن داده پیام نسخه مجددی (کپی) از داده پیام اول است.

فصل چهاردهم - تصدیق دریافت

ماده ۶۵. اگر اصلساز و مخاطب توافق کرده باشند و یا اصلساز از مخاطب درخواست کرده باشد که

دریافت داده پیام تصدیق شود اما بر شکل یا روش تصدیق توافقی نشده باشد تصدیق به دو صورت زیر خواهد بود:

۱. هر نوع ارتباطات و مکاتبه به وسیله مخاطب.
 ۲. هر نوع تدبیر مناسبی که اصلساز را به اندازه کافی از دریافت داده پیام مطمئن کرده باشد.
- ماده ۶۶. اگر اصلساز از مخاطب درخواست کرده و یا قبلاً توافق کرده باشند که دریافت داده پیام تصدیق شود و اصلساز به طور صریح هر گونه اثر حقوقی داده پیام را مشروط به تصدیق دریافت داده پیام کرده باشد آنگاه داده پیام ارسال شده محسوب نمی شود مگر آن که تصدیق دریافت آن متعاقباً اعلام شود.
- ماده ۶۷. اگر اصلساز از مخاطب درخواست کرده و یا با وی توافق کرده باشد که دریافت داده پیام تصدیق شود و اصلساز بطور صریح هر گونه اثر حقوقی داده پیام را مشروط به تصدیق دریافت داده پیام نکرده باشد اصلساز مبادرت به اقدامات زیر می نماید:
۱. به مخاطب اعلام می کند که تصدیقی دریافت نشده و با دادن یک وقت معقول که بیش از ۲۴ ساعت نباشد از مخاطب می خواهد که دریافت داده پیام را تصدیق کند.
 ۲. اگر در مدت زمان فوق تصدیقی نرسد، اصلساز با ارسال یک پیام تکمیلی اعلام می کند که داده پیام هرگز دریافت نشده و آثار حقوقی بر آن مترتب نیست.
- ماده ۶۸. تصدیق دریافت داده پیام از جانب مخاطب اماره دریافت داده پیام به وسیله اوست.
- ماده ۶۹. هر گاه بین متن داده پیام ارسال شده و متن داده پیام دریافت شده تعارض باشد ملاک متن داده پیام ارسال شده خواهد بود.
- ماده ۷۰. هنگامی که در تصدیق قید شود داده پیام مطابق با الزامات فنی استانداردار از قبیل استاندارد UN / EDIFACT و یا روش مورد توافق طرفین دریافت شده، فرض بر این است که آن الزامات رعایت شده اند.
- ماده ۷۱. مواد ۶۵ الی ۷۱ این قانون فقط در خصوص دریافت تصدیق نافذ است و آثار حقوقی محتوی داده پیام تابع قواعد عمومی است.

فصل پانزدهم - زمان و مکان ارسال و دریافت داده پیام

- ماده ۷۲. ارسال داده پیام زمانی محقق می شود که به یک سیستم اطلاعاتی خارج از کنترل اصلساز یا قائم مقام وی وارد شود مگر آن که اصلساز و مخاطب خلاف این قاعده توافق کرده باشند.
- ماده ۷۳. زمان دریافت داده پیام مطابق شرایط زیر خواهد بود مگر آن که اصلساز و مخاطب خلاف آن توافق کرده باشند:
۱. اگر سیستم اطلاعاتی مخاطب برای دریافت داده پیام معین شده باشد دریافت زمانی محقق می شود که:
 - الف - داده پیام به سیستم اطلاعاتی معین شده وارد شود یا
 - ب - چنانچه داده پیام به سیستم اطلاعاتی مخاطب غیر از سیستمی که منحصرأً برای این کار معین شده وارد شود داده پیام بازیافت شود.
 ۲. اگر مخاطب یک سیستم اطلاعاتی برای دریافت معین نکرده باشد، دریافت زمانی محقق می شود که داده پیام وارد سیستم اطلاعاتی مخاطب شود.
- ماده ۷۴. مفاد ماده قبل بدون توجه به محل استقرار سیستم اطلاعاتی جاری است.
- ماده ۷۵. اگر محل استقرار سیستم اطلاعاتی با محل استقرار دریافت داده پیام مختلف باشد مطابق با قاعده

زیر عمل می شود:

۱. محل تجاری اصلساز محل ارسال داده پیام است و محل تجاری مخاطب محل دریافت داده پیام است مگر آن که خلاف آن توافق شده باشد.
۲. اگر اصلساز بیش از یک محل تجاری داشته باشد، نزدیک ترین محل به اصل معامله محل تجاری خواهد بود و الا محل اصلی شرکت محل تجاری است.
۳. اگر اصلساز یا مخاطب فاقد محل تجاری باشند، اقامتگاه قانونی آنان ملاک خواهد بود.

باب دوم - تجارت الکترونیکی در محدوده های خاص

حمل و نقل کالا

فصل اول - در قراردادهای حمل کالا

- ماده ۷۶. مقررات باب اول این قانون نسبت به مقررات این باب جاری است.
- ماده ۷۷. مقررات این باب به موجب حمل قرارداد حمل نسبت به موارد زیر بدون قید حصر به موقع اجرا گذارده می شود:
- الف.

۱. تهیه علامت، شماره، تعداد یا وزن کالا.
۲. شرح یا اعلام نوع و یا ارزش کالا.
۳. صدور رسید برای کالا.
۴. تأیید بارگیری کالا.

ب.

۱. اعلام شروط قراردادی به طرف.
۲. دادن دستور به عامل حمل و نقل.

ج.

۱. ادعای تحویل کالا.
۲. مجوز ترخیص کالا.
۳. اخطار مفقود شدن یا ورود خسارت به کالا.
- د. دادن اخطار یا اظهار در ارتباط با اجرای قرارداد.
- ذ. تعهد بر تحویل کالا به نام طرف و یا قائم مقام قانونی وی.
- ر. اعطا، تحصیل، اعراض، تسلیم، انتقال و یا سایر حقوق معاملاتی در کالا.
- ز. تحصیل یا انتقال حقوق و تعهدات مطابق قرارداد.

فصل دوم - اسناد حمل

- ماده ۷۸. هر گاه قانون در خصوص اعمال مندرج در فصل اول از باب دوم، مکتوب یا سند کاغذی را ضروری بدانند این الزام با استفاده از تبادل داده پیام رعایت شده محسوب می شود مشروط بر آن که مطابق با شرایط ماده ۸۰ این قانون باشد.
- ماده ۷۹. مفاد ماده فوق صرف نظر از شکل تعهد یا نتایج حاصل از عدم رعایت مکتوب و سند کاغذی قابل

اجرا است.

ماده ۸۰. اگر فرد معینی حقی اعطا یا تعهدی برایش ایجاد شود و اگر قانون نفوذچنین امری را منوط به نقل و انتقال قانونی و یا مکتوب کند این الزام در صورتی که حق و تعهد با استفاده از داده پیام صورت بگیرد رعایت شده محسوب می شود.

ماده ۸۱. استاندارد ایمنی لازم برای انتقال حقوق و تعهدات موضوع ماده ۸۰ با توجه به اوضاع و احوال هر معامله از جمله توافق خصوصی ارزیابی می شود.

ماده ۸۲. هر گاه در اجرای موارد بند (ر) و (ز) ماده ۷۷ از فصل باب دوم از هیچ سند کاغذی استفاده نشود داده پیام معتبر است مگر آن که از مقطعی معین ارسال داده پیام خاتمه یافته و استفاده از اسناد کاغذی جایگزین آن شود. سند کاغذی که تحت این شرایط صادر می شود باید به طور صریح ختم داده پیام را اعلام کند. جایگزینی اسناد کاغذی به جای داده پیام اثری بر حقوق و تعهدات قبلی طرفین درگیر نخواهد داشت.

ماده ۸۳. اگر قاعده قانونی نسبت به قراردادهای حمل کالا از طریق اسناد کاغذی تنظیم شده نفوذ قهری داشته باشد. نسبت به قرارداد حمل کالاهایی که از طریق تبادل پیام منعقد می شوند نیز دارای نفوذ قهری خواهد بود.